

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.21.742/2018/6.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke,
előadó

. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: felperes neve (**felperes címe**)

A felperes képviselője:

. Molnár és Dr. Bata Ügyvédi Iroda (**fél címe 1** ügyintéző: dr.
Molnár Iván ügyvéd)

Az alperes: alperes neve (**alperes címe**)

Az alperes képviselője:

. Molnár György pártfogó ügyvéd (**fél címe 2**)

A per tárgya: Gyermektartásdíj leszállítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

émi Járásbíróság 10.P.21.894/2017/13-I.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

émi Törvényszék 2.Pf.20.344/2018/4.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felek elvált házastársak, házasságukból 2010. december 6. napján **D. A.** kettős utónevű gyermekük született. A bontóperben kötött és a bíróság jogerős végzésével jóváhagyott egyezségük alapján a felperes 2012. január 1. napjától kezdődően a mindenkori jövedelme 20%-a, a gyermek három éves koráig legalább havi 20.000 forint alapösszegű, három éves korától 30.000 forint gyermektartásdíj megfizetését vállalta önkéntes teljesítéssel.
- [2] Az alperes 2016-ban kérte a tartásdíj felemelését. A per a keresettől való elállás miatt megszűnt, mivel az alperes tájékoztatást kapott arról, hogy kérheti a gyermektartásdíj letiltását.
- [3] A felperes a **M. H.** alkalmazásában áll, havi nettó jövedelme 2017

szeptemberétől december végéig 231.351 forint volt, amelyből letiltással szeptember, október és november hónapokban havonta 50.112 forint, decemberben 91.118 forint gyermektartásdíjat fizetett, átlagosan havi 60.263 forintot folyósítottak az alperes részére. A jogerős ítélet meghozatalakor a felperes 238.351 forint átlagjövedelemmel rendelkezett.

- [4] A felperes élettársával és annak 15 éves gyermekével albérletben él, ennek díja havonta 55.000 forint, a villanyszámla és a tv díj 8.000-8.000 forint, a fűtési költség a téli hónapokban havi 40.000 forint.
- [5] Az alperes alkalmazott, igazolt havi jövedelme 105.053 forint, édesanyja havonta 150.000 forinttal támogatja és 13.700 forint családi pótlékban részesül. A felek gyermekével a tulajdonában álló ingatlanban él, a lakáshitel havi törlesztőrészlete 80.000 forint, a rezsiköltség 60.000 forint, a kommunális adó évi 5.000 forint. Az alperes tulajdonosa egy Dacia Logen típusú személygépkocsinak, ennek havi 50.000 forint fenntartási költségeit édesanyja támogatásából fedezi.
- [6] A gyermekre fordított rendszeres kiadás átlagosan havonta 64.038 forint, ebből 15.000 forint az iskolai étkezés, osztálypénz, iskolaszerek, kirándulás, színház, 16.914 forint a ruházkodás költsége. Az alperes havonta 64.248 forintot költ élelmezésükre és a tisztítószeresekre, ennek az egy főre jutó költsége 32.124 forint.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes keresetében kérte a tartásdíj mértékének megváltoztatását, a bíróság 2017. november 1. napjától kezdődően mellőzze a százalékos marasztalást és a tartásdíjdíjat havi 45.000 forint határozott összegben állapítsa meg.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:210. § (1) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálata alapján megállapította, hogy a felperes jövedelme jelentős ingadozást nem mutat, élettársa gyermekének tartására nem köteles, tehát nem igazolta, hogy a tartásdíj változatlan fenntartása lényeges jogos érdekét sérti. Az alperesnek a saját jövedelme mellett édesanyjától származó bevétele is van, a juttatásra rászorul, mert kiadásai meghaladják jövedelmét.
- [10] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a korábbi jogerős egyezség alapján a felperest terhelő gyermektartásdíj fizetési kötelezettség mértékét 2017. november 1. napjától kezdődően a százalékos mód mellőzésével havi 45.000 forint határozott összegben állapította meg. A felperes munkáltatójának felhívásával

rendelkezett a 2017. november 1. napjától 2018. június 30. napja közötti időre esedékes 360.000 forint összegű tartásdíjon felüli levonásoknak a folyamatos tartásdíjba való beszámításáról.

- [11] A jogvita elbírálásánál a Ptk. 4:210. § (1) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy a felperes megváltozott jövedelme miatt a felek megállapodásán alapuló tartásdíj mértéke meghaladja-e a gyermek indokolt szükségleteit, igenlő esetben az sérti-e a felperes lényeges jogi érdekét és a felperesnek a változással a megállapodás megkötésének időpontjában számolnia kellett-e.
- [12] Az egyezséggel megállapított tartásdíj 30.000 forint alapösszegéből következően a felek az egyezségkötéskor 150.000 forint jövedelmet vettek alapul, tehát az alapösszeg a felperes jövedelme 20%-ának felelt meg. Az egyezséghez képest a felperes jelenlegi átlagos 238.361 forint jövedelme 59%-os emelkedést mutat. Ilyen jövedelemváltozásra az egyezség megkötésekor nem lehetett számítani, mert az emelkedés jelentős része a határvédelem ellátása miatt kapott többlet juttatásból származik. A jelenlegi intenzív határvédelem szükségessége pedig 2012-ben nem volt előre látható.
- [13] A gyermek indokolt szükséglete havi 64.248 forint kiadást jelent, amelyből 13.700 forintot a családi pótlék fedez, így a fennmaradó összeg 50.338 forint. A felperes 2017. szeptembertől az év végéig átlagosan havi 60.363 forint gyermektartásdíjat fizetett, ami 20%-kal meghaladja a gyermek családi pótlékkal nem fedezett rendszeres szükségleteit. A Ptk. 4:218. § (3) bekezdése szerint a tartásdíj célja a gyermek indokolt szükségleteinek fedezése, az ezt meghaladó tartásdíj fizetése a felperes lényeges jogi érdeksérelmét jelenti.
- [14] A másodfokú bíróság a tartásdíj összegének meghatározásánál abból indult ki, hogy a Ptk. 4:216. § (1) bekezdése alapján az alperest is terheli a tartási kötelezettség, ezért nem indokolt a családi pótlékkal csökkentett 50.338 forint szükséglet teljes fedezésének a felperesre terhelése. Az alperes havi 129.000 forint jövedelme lehetővé teszi, hogy a gyerek tartásához havonta 5.000 forint körüli értékben természetben hozzájáruljon.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az első,- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 4:210. § (1) bekezdését, 4:218. § (2) bekezdés a) és b) pontját, (4) bekezdését, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [16] Hangsúlyozta, hogy a felperes az egyezségben vállalt kötelezettségét nem teljesítette, mert a tényleges jövedelmétől függetlenül az alapösszegnek megfelelő, vagy annál pár ezer forinttal magasabb összegű tartásdíjat fizetett a végrehajtás

kezdemenyezéséig. Ezután kiderült számára, hogy a felperes éveken át jövedelme 12-14%-át fizette tartásdíjként.

- [17] A felperes jövedelme 2014. év körül, a honvédségi szolgálat megkezdés után emelkedett, ezért téves a jogerős ítélet megállapítása, miszerint többletjövedelme a határvédelem ellátásából ered.
- [18] Az eljáró bíróságok nem tárták fel a felperes jövedelmi viszonyait, a Ptk. 4:218. § (4) bekezdésének megsértésével a 2017. szeptember-december közötti időszak átlagosnak nem tekinthető jövedelmi adatait vizsgálták, és számításuk okszerűtlen, logikátlan. A jövedelemigazolásból kitűnően a munkáltató tartásdíjként a felperes jövedelmének 20%-át utalta át. 2017. évben januártól júliusig terjedő időszakban 50.111 forintot, augusztusban 50.115 forintot folyósítottak részére. A 2017. decemberi 91.118 forint utalás egyszeri és kiugró összeg volt és a perben nem merült fel adat ennek negyedévenkénti rendszeres folyósítására. Az eljáró bíróságok a munkáltató hiányos adatszolgáltatása ellenére a felperes jövedelmére vonatkozó bizonyítást hivatalból nem folytatták le.
- [19] A tartásdíj 2017. januártól december végéig számított átlagos havi mértéke 53.529 forint, a decemberi többletjuttatás nélkül 50.111 forint. Az első számítás szerint a fizetett tartásdíj csak 6%-kal haladja meg a gyermek családi pótlékkal csökkentett indokolt szükségleteit, és közel egyenlő az állandónak nem tekinthető decemberi többletjövedelem figyelmen kívül hagyása esetén. A másodfokú bíróság ezért tévesen állapította meg, hogy a részére folyósított tartásdíj átlagosan a családi pótlékkal nem fedezett szükségletek 120%-ának felel meg, mivel a valódi eltérés nem éri el a 20%-os mértéket. A tartásdíj megváltoztatása a gyermek és az ő jogos érdekét sérti.
- [20] Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság az ingatlanra felvett hitelre teljesített törlesztő részleteket a gyermek indokolt szükségletei körében nem vette figyelembe, a megállapított tartásdíj a gyermek és az ő jogos érdekét sérti.
- [21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.
- [23] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontja szerint amennyiben a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet több okból is támadja; vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel. A felülvizsgálati kérelem előterjesztőjének tehát valamennyi, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára történő hivatkozása esetében konkrétan meg kell jelölnie az álláspontja szerint megsértett jogszabályhelyet,

szövegesen elő kell adnia a jogszabálysértést és a jogszabálysértésre történő hivatkozás indokait. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatóak, amelyek esetében a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek (BH 2015.307.).

- [24] Az alperes felülvizsgálati kérelmében bizonyítás hivatalból való elrendelésére vonatkozó konkrét jogszabályhelyet nem jelölt meg. A megsértett jogszabályhely megjelölését nem pótolja a felülvizsgálati kérelem tartalmi érvelése, ezért a Kúria az állított jogszabálysértést érdemben nem vizsgálta.
- [25] A felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet, amely csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, ami az első-másodfokú eljárásnak is tárgya volt; amely kérdéssel a korábban eljárt bíróságok erre irányuló kérelem hiányában nem foglalkozhattak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést sem követhettek el (BH 2017.232.). Az elsőfokú bíróság ítéletében nem értékelte az alperes tulajdonában álló ingatlanra felvett és az alperest terhelő hitel törlesztésének a gyermek indokolt szükségleteire, a tartásdíj mértékére való hatását. Az alperes az elsőfokú ítélet ellen nem fellebbezett, a felperes fellebbezése pedig nem támadta a tartásdíj megállapításánál az elsőfokú ítéletben a gyermek indokolt szükségleteire fordított kiadások összetételére, együttes összegére, az alperes jövedelmi, vagyoni helyzetére vonatkozó megállapítást. Ez pedig kizárja a 4:218. § (2) bekezdés a) pontja és az alperes tekintetében a b) pontjának jogszabálysértő voltának felülvizsgálatát.
- [26] Az érdemben elbírálnak felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.
- [27] A Ptk. 4:218. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés b) pontja alapján a bíróságnak a gyermektartásdíj bírósági meghatározása során - többek között - figyelembe kell vennie mindkét szülő jövedelmi viszonyait és vagyoni helyzetét; a (4) bekezdés értelmében a tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének tizenöt-huszonöt százalékában kell meghatároznia. Az átlagos jövedelem megállapításánál rendszerint a kötelezettnek a kereset megindítását megelőző egy évi összes jövedelmére kell figyelemmel lenni. Az eljárt bíróságok a jogvita elbírálásánál a Ptk. 4:218. § (4) bekezdésének megsértésével a tartásdíj alapjául szolgáló jövedelem megállapításánál a felperes 2017 szeptemberétől az év végig elért, az évi egyszeri, nagyobb összegű juttatást is tartalmazó jövedelmét vették alapul. A Ptk. 4:218. § (4) bekezdése alapján figyelembe vett időszakban a felperes átlagos havi jövedelme a keresetlevélhez csatolt munkáltatói igazolás szerint 251.690 forint, a levont és az alperes részére átutalt tartásdíj átlagosan havonta 53.853 forint volt, ami 6,53%-kal meghaladta a gyermek családi pótlékkal nem fedezett rendszeres havi 50.338 forint szükségleteit.
- [28] Helyesen fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy a tartásdíj célja a gyermek indokolt szükségleteinek fedezése, az ennek mértékét meghaladó tartásdíj fizetése a felperes lényeges jogi érdeksérelmét

jelenti, és a szülőket közösen terhelő tartási kötelezettségre, az alperes jövedelmére tekintettel a gyermek indokolt szükségleteinek kizárólagos viselésére a felperes nem kötelezhető. Az alperestől elvárható az a felelős szülői magatartás, hogy alig több mint 5.000 forinttal a természetbeni tartás keretében hozzájáruljon a felek közös kiskorú gyermekének tartásához.

- [29] A másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg, hogy az egyezség megkötése óta a felperes jövedelmi viszonyaiban jelentős - ténylegesen 59%-os mértékű - emelkedés következett be. Ez valójában azért nem volt nem volt előre látható, mert a felperes oldalán bekövetkezett pozitív körülményváltozáshoz munkahelyének megváltoztatása vezetett. Másodfokú bíróság mindezek egybevetésével okszerűen állapította meg, hogy a tartásdíj változatlan teljesítése a felperes lényeges jogi érdeksérelmével járna. Ezért nem volt jogszabálysértő a Ptk. 4:210. § (1) bekezdésének alkalmazásával a tartásdíj mértékének megváltoztatása. A Kúria megjegyzi, hogy a havi 45.000 forint határozott összegű tartásdíj a kiskorú gyermek családi pótlékkal csökkentett indokolt szükségleteit túlnyomó részben fedezi.
- [30] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyalás tartása nélkül bírálta el.
- [32] A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel. A Kúria az alperes teljes pervesztességét a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 87. § (2) bekezdése értelmében megállapította, az őt képviselő pártfogó ügyvéd díja és az alperes személyes költségmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

, 2019. február 26.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, előadó, dr.
Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:

